

**Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale
al Republicii Moldova**

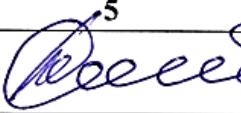
IMSP Institutul de Medicină Urgentă

**INSTRUCȚIUNE
DE EVALUARE ȘI PREVENIRE A PACIENTULUI
CARE PREZINTĂ RISC DE CĂDERE**

CHIȘINĂU 2017

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Instrucțiunea nr.02/34 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU:Instrucțiunea de evaluare și prevenire a pacientului care prezintă risc de cădere.	Serviciul Managementul Calității serviciilor medicale

1. Lista responsabililor de elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției prezentei instrucțiuni:

Nr. crt.	Elemente privind responsabil/ operațiune	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1				
1.1.	Aprobat	Ciocanu Mihail	Director al IMSP IMU	30.08.2017	
1.2.	Verificat	Ștepa Serghei	Vicedirector medical	29.08.2017	
1.3.	Elaborat	Vovc Liviu	Responsabil de managementul calității serviciilor medicale	28.08.2017	

2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor prezentei instrucțiuni:

Nr. Crt.	Ediția/revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
	1			
2.1.	Ediția 1			
2.2.	Revizia 1			

3. Lista persoanelor la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției prezentei instrucțiuni:

Nr. Crt.	Scopul difuzării	Exemplar nr.	Compartiment	Funcția	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura
	1						
3.1.	Aplicare	1	Președintele Consiliului Calității	Vicedirector medical	Ștepa Serghei		
3.2.	Aplicare	2	Serviciul Managementul Calității serviciilor medicale	Șef	Vovc Liviu		
3.3.	Aplicare	4	Administrația	Asistent medical șef	Pinteac Olga		
3.4.	Aplicare	7	Serviciul audit intern	Șef	Rusu Ion		
3.5.	Aplicare	13	Secția dispensariz. lucrăt. medicală	Șef	Bulmaga Albina		
3.6.	Aplicare	14	Serviciul tehnologii informaționale	Șef	Golubev Natalia		
3.7.	Aplicare	16	Farmacie	Diriginte	Bargan Viorica		
3.8.	Aplicare	17	Serviciul republican AVIASAN	Șef	Baba Arcadie		
3.9.	Aplicare	18	DCMU	Șef	Curov Igor		

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Instrucțiunea nr.02/33 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU:Instrucțiunea de evaluare și prevenire a pacientului care prezintă risc de cădere.	Serviciul Managementul Calității serviciilor medicale

Nr. Crt.	1	2	3	4	5	6	7
3.10	Aplicare	19	Departamentul Clinic Anestezie și Terapie Intensivă	Şef	Belîi Adrian		
3.11	Aplicare	20	Secția reanimare	Şef	Clim Alexan.		
3.12	Aplicare	21	Secția Anesteziologie și Terapie Intensivă	Şef	Cobîleşchi Srgiu		
3.13	Aplicare	22	Secția Hemodializă	Şef	Mastac Dumitru		
3.14	Aplicare	23	Serviciul coordonare de transplant organe	Şef	Solomatin Alexandru		
3.15	Aplicare	24	Departamentul Clinic chirurgie	Şef	Maxim Igor		
3.16	Aplicare	25	Secția chirurgie nr.1	Şef	Gafton Victor		
3.17	Aplicare	26	Secția chirurgie nr.2	Şef	Onufrei Ion		
3.18	Aplicare	27	Secția chirurgie nr.3	Şef	Boghean Gh.		
3.19	Aplicare	28	Secția chirurgie traume asociate	Şef	Gagauz Ion		
3.20	Aplicare	29	Secția chirurgie vasculară	Şef	Barat Sorin		
3.21	Aplicare	30	Secția chirurgie OMF	Şef	Cebotari Mih		
3.22	Aplicare	31	Secția urologie	Şef	Axenti Alin		
3.23	Aplicare	32	Secția ginecologie	Şef	Marian Nicol		
3.24	Aplicare	33	Secția endoscopie	Şef	Dolghii Andrei		
3.25	Aplicare	34	Blocul de operații	Şef	Metioglo Alexei		
3.26	Aplicare	36	Secția morfopatologie	Şef	Țiple Ilie		
3.27	Aplicare	38	Departamentul Clinic Ortopedie și Traumatologie	Şef	Glavan Alina		
3.28	Aplicare	39	Secția ortopedie și traumatologie nr.1	Şef	Zelenschi Victor		
3.29	Aplicare	40	Secția ortopedie nr.1	Şef	Darciuc Mih		
3.30	Aplicare	41	Secția ortopedie nr.2	Şef	Glavan Alina		
3.31	Aplicare	42	Secția ortopedie și traumatologie nr.3	Şef	Glavan Nicolae		
3.32	Aplicare	43	Secția microchirurgie	Şef	Calistru Anatol		
3.33	Aplicare	48	Departamentul Clinic Neurochirurgie	Şef	Glavan Iulian		
3.34	Aplicare	49	Secția neurochirurgie nr.1	Şef	Marina Ion		
3.35	Aplicare	50	Secția neurochirurgie nr.2	Şef	Postolachi Roman		
3.36	Aplicare	51	Secția chirurgia spinării	Şef	Ungureanu Victor		

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Instrucțiunea nr.02/33 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Instrucțiunea de evaluare și prevenire a pacientului care prezintă risc de cădere.	Serviciul Managementul Calității serviciilor medicale

Nr. Crt.	1	2	3	4	5	6	7
3.37	Aplicare	52	Secția oftalmologie	Șef	Șevciuc Rodica		
3.38	Aplicare	53	Laboratorul medicină intervențională	Șef	Smolnițchii Roman		
3.39	Aplicare	54	Departamentul Clinic Neurologie, Epileptol. și Boli interne	Șef	Manea Diana		
3.40	Aplicare	55	Secția neurologie BCV	Șef	Crivorucica Igor		
3.41	Aplicare	56	Secția epileptologie	Șef	Gorincioi Nadejda		
3.42	Aplicare	57	Secția boli interne	Șef	Leontii Boris		
3.43	Aplicare	58	Secția terapie intensivă „Stroke”	Șef	Niguleanu Eugen		
3.44	Aplicare	60	Secția reabilitare medicală și medicină fizică	Șef	Samotiuc Elena		
3.45	Aplicare	61	Departamentul Clinic Radioimagică și Diagnostic de Laborator	Șef	Zagadailov Diana		
3.46	Aplicare	62	Secția diagnostica medicală	Șef	Curov Igor		
3.47	Aplicare	63	Laboratorul Clinic Diagnostic	Șef	Chisacova Marina		
3.48	Aplicare	64	Laboratorul Microbiologic	Șef	Rusu Valentina		

4. Scopul instrucțiunii:

Scopul acestei instrucțiuni este de a stabili o metodă standard în ceea ce privește identificarea pacienților care prezintă un risc de cădere, luarea măsurilor cu privire la prevenirea căderilor și asigurarea siguranței pacienților.

Această instrucțiune include activitățile cu privire la identificarea pacienților care prezintă risc de cădere, evaluarea, luarea de măsuri cu privire la prevenirea căderilor, cât și îngrijirea pacienților.

5. Domeniul de aplicare a instrucțiunii respective:

Instrucțiunea dată se aplica în cadrul IMSP Institutul de Medicină Urgentă și cuprinde toate acțiunile realizate întru luarea măsurilor cu privire la prevenirea căderilor și asigurarea siguranței pacienților.

Prevederile prezentei instrucțiuni se aplică de către tot personalul din cadrul IMSP Institutul de Medicină Urgentă desemnat cu responsabilități în activitățile respective.

6. Etapele implementării în practică a prevederilor prezentei instrucțiuni:

6.1. Se vor întreprinde următoarele măsuri fizice pentru prevenirea riscului de cădere al pacienților în interiorul spitalului:

6.1.1. Pe coridoare și în saloane nu vor fi amplasate obiecte de mobilier, aparate – instrumente și echipamente care ar putea bloca trecerea și care ar putea fi considerate un risc;

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Instrucțiunea nr.02/33 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU:Instrucțiunea de evaluare și prevenire a pacientului care prezintă risc de cădere.	Serviciul Managementul Calității serviciilor medicale

- 6.1.2.** Se va asigura montarea/ poziționarea cablurilor electrice și de telefon astfel încât acestea să nu prezinte un risc de cădere pentru pacienți;
- 6.1.3.** Se va asigura o iluminare suficientă atât pe timpul nopții cât și a zilei;
- 6.1.4.** În timpul activităților de curățenie în salonul pacienților și pe coridoare și în cazul în care se varsă lichide, se va amplasa un indicator cu avertismentul „**Podea umedă**”;
- 6.1.5.** Indicatoarele de direcționare în caz de incendiu vor fi amplasate și planificate astfel încât să fie vizibile din orice unghi și din orice loc, iar ieșirile de urgență în caz de incendiu vor fi întotdeauna libere;
- 6.1.6.** Se va limita deschiderea ferestrelor;
- 6.1.7.** La grupurile sanitare și la baie vor exista mânere de susținere de care pacienții să se poată ține iar sistemul pentru chemarea asistentei va fi amplasat într-un loc accesibil.
- 6.2. În cazul în care există risc de cădere se vor aplica următoarele măsuri standard de prevenire:**
- 6.2.1.** Pacientul și familia acestuia vor primi instrucțiuni cu privire la măsurile de prevenire a căderii în incinta spitalului și vor fi încurajați în ceea ce privește participarea acestora la Îngrijire;
- 6.2.2.** Pacientului și familiei acestuia li se va prezenta secția unde urmează ca pacientul să fie internat;
- 6.2.3.** Soneria pentru chemarea asistentei trebuie să fie amplasată într-un loc accesibil pacientului și însoțitorilor acestuia li se vor acorda informații cu privire la folosirea și apelurile de urgență către asistentă în cazul în care este necesar ajutorul;
- 6.2.4.** Pacientului și familiei acestuia li se va face cunoscut faptul că este necesar ca pe perioada în care pacientul se află în pat, nivelul patului trebuie să fie la cea mai joasă înălțime;
- 6.2.5.** Marginile de la pat vor fi ținute ridicate;
- 6.2.6.** Roțile de la brancardă, scaunul cu roțile și pat trebuie blocate;
- 6.2.7.** Se asigură ordine în salon, calea dintre pat și baie va fi lăsată liberă, se vor înlătura cablurile și materialele care pot bloca trecerea și de care pacientul se poate împiedica;
- 6.2.8.** Telefonul și obiectele personale de care pacientul ar putea avea nevoie frecvent vor fi amplasate într-o poziție în care să se ajungă cu ușurință la acestea;
- 6.2.9.** În timpul în care se face curățenie în camera pacientului trebuie să fie avertizați să nu calce până când podea nu se va usca și se informează asupra faptului că papucii folosiți de pacient nu trebuie să aibă talpa alunecoasă;
- 6.2.10.** Pacientului și/sau familiei acestuia li se va face instructajul cu privire la efectele adverse ale medicamentelor, care pot avea efect în ceea ce privește riscul de cădere al pacientului și cu privire la faptul că în caz de cădere complicațiile pot să se agraveze.
- 6.3. Evaluare și reevaluarea riscurilor de cădere se vor efectua așa cum este descris în continuare:**
- 6.3.1.** La primirea pacientului în secție asistenta trebuie să evalueze riscul de cădere al pacientului folosind „**Scala de evaluare a căderii Hendrich II**”. În funcție de gradul de risc se va stabili care va fi intervalul de repetare a evaluării;

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Instrucțiunea nr.02/33 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU:Instrucțiunea de evaluare și prevenire a pacientului care prezintă risc de cădere.	Serviciul Managementul Calității serviciilor medicale

- 6.3.2.** Pe perioada în care pacientul se află internat în spital se va reevalua riscul de cădere al pacientului în cazul unor intervenții chirurgicale care pot afecta starea generală de sănătate sau în cazul în care acestuia îi vor fi administrate medicamente care pot provoca creșterea riscului de cădere;
- 6.3.3.** Pacientul va fi reevaluat în ceea ce privește riscul de cădere în urma transferului între secții și după ce este primit pe secție ori de câte ori este necesar;
- 6.3.4.** Starea pacientului în ceea ce privește riscul de cădere trebuie să fie comunicată și celorlalți membrii ai echipei de îngrijire și personalul medical trebuie să fie informat asupra riscurilor și în ceea ce privește măsurile de prevenire;
- 6.3.5.** Evaluarea riscului de cădere și intervențiile în acest sens vor fi evidențiate în documentația medicală respectivă;
- 6.3.6.** Intervențiile corespunzătoare cu privire la evaluarea riscurilor vor fi planificate în conformitate cu „**Planul de îngrijire al pacientului care prezintă risc de cădere**”. (De exemplu; dacă riscul are legătură cu faptul că pacientul are tulburări de vedere se va asigura folosirea ochelarilor, o iluminare suficientă, butonul de apel necesită a fi amplasat într-un loc ușor accesibil, se va aranja mediul înconjurător, etc.);
- 6.4. În cazul pacienților care au căzut vor fi aplicate următoarele măsuri;**
- 6.4.1.** Pacientul va fi evaluat de către medic sau asistentă când încă nu s-a ridicat de la locul unde a căzut;
- 6.4.1.1.** Vor fi identificate posibilele răni sau leziuni și pacientul nu va fi ridicat până nu se asigură siguranța pacientului;
- 6.4.1.2.** Pacientul va fi interogat cu privire la dureri și în ceea ce privește răniile posibile și se va asigura siguranța în jurul său;
- 6.4.2.** În cazul în care nu există răni/leziuni care să împiedice mișcarea pacientului, acesta este ridicat și așezat în pat cu ajutorul celorlalți membrii ai echipei de îngrijire;
- 6.4.3.** În cazul în care există răni/leziuni care să împiedice mișcarea pacientului, medicul va interveni corespunzător la locul accidentului și pacientul va fi evaluat în ceea ce privește necesitatea unor intervenții și examinări suplimentare . În funcție de complicațiile ce pot să apară medicul va stabili locul și durata monitorizării pacientului;
- 6.4.4.** Semnele vitale necesită a fi verificate în conformitate cu protocoalele de asistență medicală; se va verifica drenajul sau cateterul dacă pacientul are așa ceva și rezultatele vor fi evidențiate în documentația medicală respectivă;
- 6.4.5.** Trebuie evaluată securitatea mediului și în funcție de informațiile primite de la pacient și/sau de la însoțitorii acestuia cu privire la modul în care a căzut pacientul se întocmește un raport completând documentația medicală respectivă;
- 6.4.6.** Ceilalți membri ai echipei medicale vor fi informați cu privire la modul în care pacientul a căzut și starea acestuia;
- 6.4.7.** După ce nevoile pacientului au fost duse la îndeplinire se înregistrează în Fișa medicală a bolnavului de staționar evenimentul cu privire la cădere, situațiile care au dus la cădere, intervențiile efectuate și măsurile de protecție care au fost luate și se reevaluează riscul de cădere și se întocmește un nou plan de îngrijire.

7. Responsabilități și răspunderi în derularea activității:

- 7.1.** Medici, asistente medicale și tot personal medical sunt responsabili pentru îndeplinirea acestei instrucțiuni.

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Instrucțiunea nr.02/33 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU:Instrucțiunea de evaluare și prevenire a pacientului care prezintă risc de cădere.	Serviciul Managementul Calității serviciilor medicale

7.2. Responsabilul de proces – Președintele Consiliului Calității (CC):

- ✓ elaborează/revizuieste/retrage instrucțiunea;
- ✓ coordonează aplicarea procedurilor de asigurare și evaluare a calității;
- ✓ gestionează elaborarea instrucțiunilor de lucru.

7.3. Director IMSP Institutul de Medicină Urgentă:

- ✓ aprobă instrucțiunea dată.

7.4. Vicedirectorul medical al IMSP Institutul de Medicină Urgentă:

- ✓ impune aplicarea în practică a instrucțiunii respective;
- ✓ asigură resurse pentru aplicarea instrucțiunii.

8. Cuprins:

Numărul componentei în cadrul procedurii operaționale	Denumirea componentei din cadrul procedurii operaționale	Pag
1	Coperta	1
2	Lista responsabililor de elaborare	2
3	Lista responsabililor la care se difuzează ediția	2
4	Scopul instrucțiunii	4
5	Domaniul de aplicare	4
6	Etapele implementării în practică a prezentei instrucțiuni	4
7	Măsurile standard de prevenire a căderii	5
8	Evaluarea și reevaluarea riscurilor de cădere	5
9	Măsurile întreprinse în caz de cădere a pacientului	6
10	Responsabilități	6
11	Cuprins	7